proLékaře.cz | 13.11.2026

Recenzia monografie

Kollár B – Problematika diferenciálnej diagnostiky epileptických a neepileptických záchvatových stavov v klinickej praxi. 1st ed. Bratislava: Veda 2013, 128 stran.

Prudký dopad civilizačných faktorov tanguje psycho-somatickú rovnováhu jedinca súčasnej civilizácie. Jednou z jej negatívnych výchyliek je nárast neepileptických záchvatových stavov, ktoré svojou etiologicko-klinickou bizarnosťou vyžadujú neobyčajnú ostražitosť, skúsenosť a interdisciplinárnu spoluprácu, aby sa zodpovedne oddelili od pravých epileptických záchvatov. Tejto zložitej úlohy sa zmocnil doc. MUDr. B. Kollár, PhD., z I. neurologickej klinky LF UK a UN v Bratislave v monografii „Problematika diferenciálnej diagnostiky epileptických a neepileptických záchvatových stavov v klinickej praxi" veľmi zdarne. V ôsmich častiach koncízneho elaborátu na vlastnom materiáli v konfrontácii s „up to date" literárnymi prameňmi definuje epileptické a neepileptické záchvatové stavy, analyzuje význam EEG vyšetrenia, komentuje prínos ďalších pomocných, najmä zobrazovacích vyšetrení (predovšetkým MR). Venuje samostatnú pozornosť zložitému paternu epileptických prejavov z temporálne lokalizovaných lézií a predkladá algoritmus diferenciálnej diagnostiky oboch významov a liečbou celkom odlišných klinických afekcií. Do palety pomocných vyšetrení vsúva aj magnetickú rezonančnú spektroskopiu a uvádza vlastné poznatky. Poskytuje partikulárne informácie o tesnej spolupráci s internistami (použitie tzv. Head-up til testu) a uvádza pestrú symptomatiku synkopálnych stavov internistickej proveniencie (predovšetkým neurokardiogénnej synkopy). Keďže autor zároveň predostiera výsledky vlastných súborov pacientov, nadobúda jeho výpoveď cennú nadhodnotu geograficko-regionálnu. Podarilo sa mu celoplošne podať synoptický koncízny výklad problematiky a upozorniť na úskalia tejto špecifickej témy sakcentom na mimoriadne dôležitú rolu podrobnej a správne navigovanej anamnézy (v poslednom čase podceňovaný článok klinického medicínskeho prístupu). Na vlastných priliehavo vybraných prípadoch podopretých znamenitou adjustáciou (EEG, tabuľky, grafy) ilustruje spoločensko-medicínsky aspekt problematiky. Keďže video-EEG metodika nie je paušálne dostupná, skúsený epileptológ doc. MUDr. B. Kollár, PhD., posudzuje signifikantne, ale triezvo sumu ostatných súčasných a dostupnejších možností korektného rozhodnutia medzi neuropsychiatricky kontrárnymi entitami. Jasnozrivé spracovanie, diskusie za každou samostatnou kapitolou, hodnotiaci profesný odstup a nadhľad zároveň, ako i finalizujúci dôkaz nevyhnutnosti fundovanej diferenciálne-diagnostickej klinickej kooperácie umožňuje predloženú monografiu zaradiť medzi prioritné a nanajvýš užitočné dielo, originálne aj v slovenskom (i českom) písomníctve. Vďaka pertraktovaným výsledkom a syntetickému rozboru prispieva predložená knižka k zásadnému vedomostnému posunu v komplikovanej oblasti „nervových záchvatov" s prihliadnutím na ich precíznu diferenciáciu. Oslovuje tak zásadne nielen neurológov, ale aj psychiatrov, psychológov, či neuropsychiatrov „de novo", ale aj internistov a všetkých lekárov prvého kontaktu.

prof. Peter Kukumberg